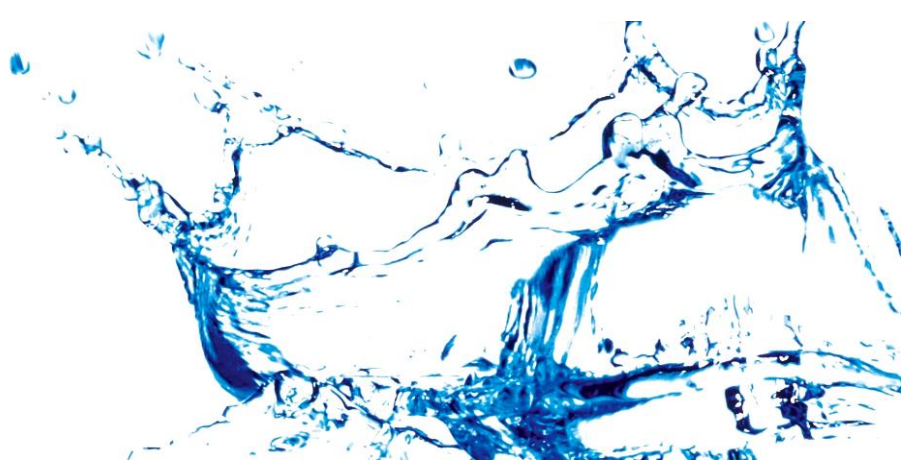

ØKONOMIPLAN 2025-28

Rent vann

- for deg, miljøet og fremtiden!

ADMINISTRERENDE DIREKTØRS VURDERING.	3
PLANSTRUKTUR FOR NEDRE ROMERIKE VANN- OG AVLØPSELSKAP	5
MÅLSTRUKTUR	6
Strategiske mål	6
Hovedplanens mål	6
FORUTSETNINGER FOR ØKONOMIPLANEN	6
Tilstrekkelig kapasitet - alltid	6
Kostnadseffektiv virksomhet	7
Bærekraftig virksomhet	9
STRATEGISKE GREP I ØKONOMIPLANPERIODEN	10
Styrking av planverket	10
Sette selskapet i stand til å gjennomføre og overta de store investeringer selskapet står ovenfor.	10
UTVIKLING AV TJENESTEKVALITETEN GJENNOM ØKONOMIPLANPERIODEN.	10
VIKTIGE OPPGAVER I PLANPERIODEN	11
Bygging av fabrikk for slambehandling og produksjon av biogass	11
Utvidelse av Avløpsrensaneanlegget, RA2 og Vannbehandlingsanlegget (Hauglifjell)	12
Fokus og kvalitet på forvaltning, drift og vedlikehold	12
Styrke selskapets planverk	13
DRIFTSBUDSJETTETS ØKONOMISKE RAMMER	15
Lønns- og prisvekst	16
ØKONOMIPLAN 2025 – 2028	17
DRIFTSTILSKUDD FRA EIERKOMMUNENE	17
Usikkerhet i plangrunnlaget	20
FINANSIERING	20

Administrerende direktørs vurdering.

Nedre Romerike vann- og avløpsselskap IKS (NRVA IKS) legger med dette fram forslag til Økonomiplan 2025-2028.

Økonomiplanen bygger på selskapets strategi, og revidert hovedplan for NRVA IKS. Ambisjonsnivå på vår tjenesteproduksjon er forankret gjennom disse planene, men konkretiseres ytterligere gjennom økonomiplanen.

Økonomiplanen svarer ut eierkommunenes kommunedirektørers forventninger, som er gitt via oversendt forventningsbrev 24.01.2024. Det er signalisert forventninger om en årlig besparelse på 0,5 % av 2023 budsjettet, dette tilsvarer 2,13 mnok i året. Innsparinger er omtalt og innarbeidet i økonomiplanen.

Videre ber kommunedirektørene selskapene gjøre rede for om vedtatte innsparinger/ reduserte kostnader eller økte inntekter i fjorårets økonomiplan har vært realisert i tråd med planen, og beskrive tiltakenes faktiske økonomiske virkninger.

I økonomiplanen 2024-2027 ble følgende tiltak innarbeidet:

Prioritet	Tiltak	2023	2024	2025	2026	2027
1	Redusert adm. utgifter	2000	2000	2000	2000	2000
2	1 % driftseffektivisering	2560	2560	2560	2560	2560

Disse til tiltakene er lagt til grunn for selskapenes aktivitet i 2024. En vurdering av tiltakenes faktiske virkning er for tidlig å svare ut, og en rapportering på dette vil måtte komme i årsmeldingen for 2024.

De samme tiltakene er videreført for økonomiplanen 2025- 2028.

Prioritet	Tiltak	2024	2025	2026	2027	2028
1	Redusert adm. utgifter	2000	2000	2000	2000	2000
2	1 % driftseffektivisering	2560	2560	2560	2560	2560

Tiltakene er innarbeidet i budsjettgrunnlaget for denne økonomiplanen.

Dagens anlegg er gjennomgående overbelastet. NRVA vil med dette planforslaget videreføre oppfølgingen av hovedplanenes målsetninger om å ha tilfredsstillende leveringssikkerhet i tråd med drikkevannsforskriftens §9, og Mattilsynets vedtak i 2019, samt evne å oppfylle kravene gitt av Statsforvalteren i tillatelsen til utslipp av kommunalt avløpsvann i henhold til forurensningsloven.

Det å sikre innbyggerne i eierkommunen nok rent drikkevann og håndtere avløpsvannet på en måte som sikrer at man ikke påvirker regionens vassdrag negativt, vil medføre betydelige investeringer. De store investeringer selskapet står overfor utfordrer ikke bare kostnadsutviklingen i selskapet, men også organisasjonens kapasitet.

Det er også en utfordring med tilstrekkelig kapasitet både i rådgiver og entreprenørbransjen. Når man i tillegg er kjent med at bransjen i sin helhet står foran tunge investeringer forventes dette å være en av de store risikoelementene i planperioden.

Selskapet har de siste årene gjennomført flere tiltak for å sikre tilstrekkelig robusthet i vannforsyningen. Det er gjennomført tiltak for å sikre kapasitet i reservevannsforsyningen, utbedringstiltak i den ordinære vannforsyningen og tiltak for å ta ned risikoen for uønskede hendelser i vannforsyningen. Her kan nevnes vannledning til Kløfta, forsterkning av vannforsyningen gjennom Lørenskog, utbedring av råvannstunnelen og oppstart av oppgradering av pulsatorene. Dette er prosjekter som i stor grad må gjennomføres i riktig rekkefølge og koordinert, da dagens vannforsyningssystem er meget presset på kapasitet. Utbyggingsrekkefølgen er avgjørende for å bygge ut rett kapasitet til rett tid med hensyn på balansering av tilstrekkelig kapasitet, og kostnadseffektiv drift. Dette fokuset vil videreføres i denne planperioden, og det er ikke realistisk å oppnå tilfredsstillende robusthet i vannforsyningen før 2030.

På avløpsområdet har selskapet tilsvarende kapasitetsutfordringer, og det er pågående prosjekter for å øke kapasiteten i eksisterende anlegg, dette for å sikre tilstrekkelig kapasitet i perioden frem den endelige utvidelsen er etablert. Dagens anlegg ligger nær kapasitetsgrensen og ombyggingen må gjennomføres samtidig som utslippskravene til anlegget må overholdes. Dette vurderes som krevende.

Utbyggingen må gjennomføres innen 2030 for å kunne møte de skjerpede renskravene som er gjeldende fra dette tidspunktet i henhold til gjeldende utslippstillatelse.

Selskapets store investeringsbehov og de korte tidsfristene vi står ovenfor, medfører at organisasjonen er relativt tungt belastet. Selskapet har et stort fokus på å holde kostnadsnivået nede, men samtidig holde fremdriften i prosjektene. Et relativt begrenset entreprenørmarked og et tungt belastet rådgivermiljø er en utfordring, og en risiko for prosjektgjennomføringen. Selskapet er derfor nødt til å ha tett dialog med markedet, og variere kontrakts- og gjennomføringsstrategier med hensyn på markedet og dets respons.

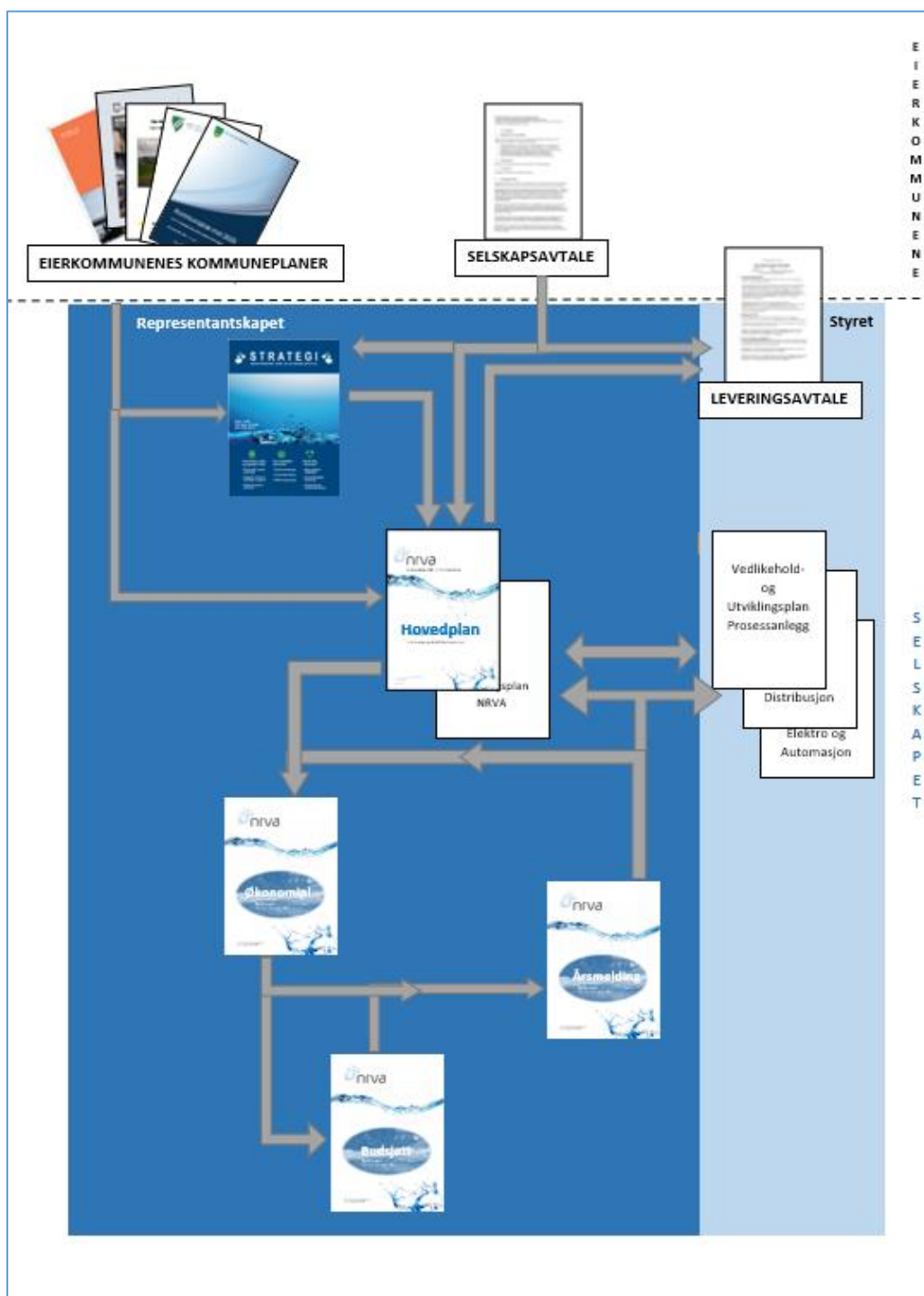
Selskapet har identifisert et behov for å styrke bemanningen gjennom planperioden. Dette er nødvendig for å sikre kontroll og kvalitet i de store utbyggingsprosjektene som skal gjennomføres. Det å ha egne ansatte, med økt eierskap til prosjektene og anleggene, har erfaringsmessig gitt de beste resultatene. Det vil i tillegg være behov for en vesentlig grad av innleie i prosjektene, men innleid personell vil ikke kunne erstatte egne ansatte i sentrale posisjoner i prosjektgjennomføringen.

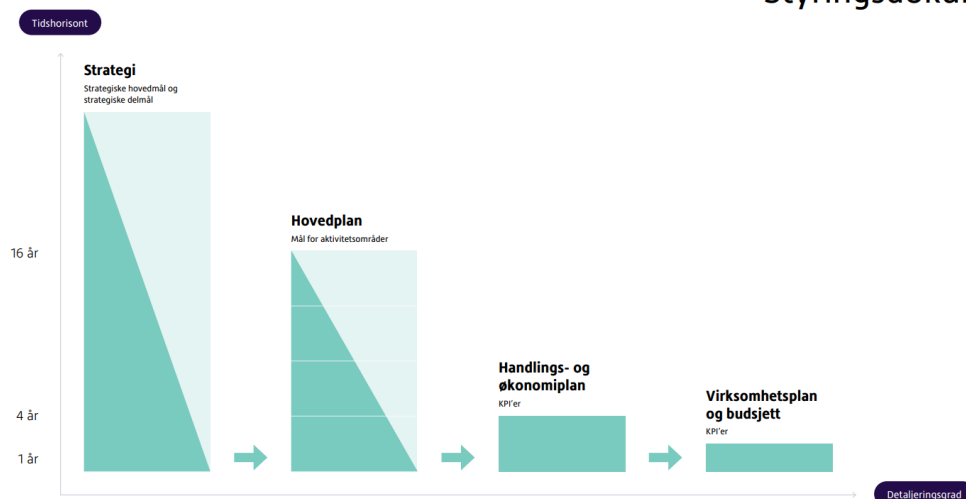
Det er i økonomiplanen innarbeidet en økning i organisasjonen på noe over 10 %. Samlet omsetningen i selskapet øker med omtrent 100 %, fra kr 1,1 mrd. i 2023 til 2,1 mrd. i 2026 og 2027. Når selskapet i tillegg har 18 % av sine ansatte som er over 60 år, har man gode muligheter til å ta ned igjen bemanningen når prosjektporteføljen avtar etter 2030.

Planstruktur for Nedre Romerike vann- og avløpsselskap

Selskapets strategi, samt hovedplanene er sentrale dokumenter som er førende for økonomiplanen. Hovedplanene svarer ut eierkommunenes kommune- og kommunedelplaner, og rulleres i tråd med disse. Økonomiplanens første år danner rammene for kommende års budsjett.

Økonomiplanen omhandler de nærmeste 4 årene, og gir en oversikt over hva som er bundet og hvilken handlefrihet som foreligger. Økonomiplanen gir en samlet oversikt over selskapets drift og investeringer. Planen skal være i balanse både på drifts- og investeringsiden. Figuren under viser selskapets planstruktur.

Strategiske mål

Nedre Romerike vann- og avløpsselskap IKS vedtok i 2023 ny strategi. Strategi for NRVA IKS har tre strategiske hovedmål.

1. Tilstrekkelig kvalitet og kapasitet - alltid.
2. Kostnadseffektiv virksomhet
3. Bærekraftig virksomhet

Hovedplanens mål

Hovedplanen for NRVA 2024-2039 er utarbeidet basert på felles hovedplan for kommuner og selskap, NRVAs strategi, samt føringer gitt fra eierkommunene gjennom kommuneplanene og øvrige signaler gitt gjennom planprosessen. Hovedplanen har et 16 års perspektiv (4x4 år), der denne økonomiplanen omhandler den første 4-års perioden. Hovedplanen har følgende hovedmålsetninger:

Vann: Tilfredsstille drikkevannsforskriftens § 9 innen 2030

Avløp: Overholde kraven gitt i gjeldende utslippstillatelse

Disse målene underbygger selskapets strategiske mål om tilstrekkelig kvalitet og kapasitet – alltid. Målene er i tråd med gjeldende lovkrav i Forurensningsloven og Drikkevannsforskriften.

Forutsetninger for økonomiplanen

Tilstrekkelig kapasitet - alltid

Drikkevannet som produseres skal være trygt og godt, uavhengig av endringer i vannkilden. Avløpsvannet skal tilbakeføres med en kvalitet som ikke forringer vassdragene. Det forutsetter at vi til enhver tid har robuste anlegg med tilstrekkelig kapasitet

For avløpsområdet er selskapet forpliktet til å følge Forurensningsforskriften og etterleve betingelser fastsatt av Statsforvalteren gjennom egne utslippstillatelser. Selskapet er også forpliktet til å følge Gjødselevareforskriften, som ligger til grunn for Mattilsynets godkjenning av slammet som produseres i anlegget som gjødselevare.

«Forskrift om vannforsyning og drikkevann» (Drikkevannsforskriften) av 01.01.2017 ligger til grunn for Mattilsynets godkjenning av NRVA IKS sitt vannverk. Forskriften bestemmer bl.a. hvilken kvalitet vannet må ha, og hvilke kontrollrutiner som må være etablert. Det stilles dessuten krav om at det skal være forberedt og utarbeidet planer for å sikre levering av tilstrekkelige mengder drikkevann også under kriser, katastrofer og ved krig.

[Ny utslippstillatelse og forventede renskrav til avløpsvirksomheten](#)

Selskapet mottok i 2022 ny utslippstillatelse. Ny tillatelse setter skjerpede renskrav. Dette vil medføre et økt krav til sikkerhet og oppetid på våre anlegg, samtidig som kapasiteten må utvides. Dette er hensyntatt i denne økonomiplanen

[Drikkevannsforskriften §9 Leveringssikkerhet.](#)

Selskapet fikk i 2019 et vedtak fra Mattilsynet om utbygging av tilstrekkelig leveringssikkerhet. Ved forrige hovedplanrullering ble hovedplanens fremdrift på oppnåelse av tilstrekkelig leveringssikkerhet funnet tilfredsstillende. Ny hovedplan, og denne økonomiplanen følger opp intensjonen fra forrige hovedplan om å ha tilfredsstillende leveringssikkerhet innen 2030. Fokuset i hovedplanen er å sikre tilstrekkelig kapasitet og kvalitet alltid, samt ha tilstrekkelig reservevannskapasitet for å redusere konsekvensene ved eventuell svikt i kapasitet og kvalitet.

[Kostnadseffektiv virksomhet](#)

Befolkningsvekst, klimaendringer og strengere krav til kvalitet gir et stadig økende drifts-, vedlikeholds- og investeringsbehov. God, langsiktig planlegging og verdiforvaltning er en forutsetning for kostnadseffektiv virksomhet.

Økonomiplanen 2025-2028 bygger videre på Hovedplan for NRVA 2024-2039, og er i stor grad en videreføring av tidligere års økonomiplaner.

Prisen på tjenestene til eierkommunene skal reflektere selskapets selvkost, som bygger på «Forskrift for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester». Selskapet følger kommunale regnskapsregler. Økonomiplan er utarbeidet i samsvar med disse.

Det finnes i dag ikke gode grunnlag for vurdering av kostnadseffektivitet. Det jobbes derfor med utarbeidelse av gode KPIer for å kunne følge utviklingen over tid, og målrettet kunne jobbe med kostnadseffektiviteten.

[Selskapets potensiale for kostnadseffektivisering](#)

Selskapet har et kontinuerlig fokus på kostnadseffektivitet. Det jobbes i det daglige med å effektivisere og optimalisere drifts- og vedlikeholdsoppgavene. Ved gjennomføring av investeringer er livssyklus-kostnader (LCC) sentrale i vurderingene.

Selskapets driftskostnader består i hovedsak av Lønns- og personalkostnader, Kjøp av varer og tjenester, samt kapitalutgifter.

[Lønns- og personalkostnader](#)

Lønns- og personalkostnader utgjør 18 % av driftskostnadene i 2024, men faller til under 14 % mot slutten av perioden. Selskapet vurderer kritisk nyansettelser ved turnover, og vurderer da om det er behov for å erstatte likt med likt, om det er behov for dreining av kompetanse, eller om det i det hele tatt er behov for nyansettelser. Basert på økt arbeidsmengde i økonomiplanperioden er det imidlertid identifisert behov for økning i antall ansatte gjennom økonomiplanperioden. Det er imidlertid planer for å ta denne ned igjen når investeringsporteføljen reduseres.

Det er vurdert kostnadseffektivt å besitte relevante sentrale personer i egen organisasjon, både ved at egne ansatte gir økt eierskap til prosjektene, noe som gir økt kvalitet og økt kostnadseffektivitet. Ved at egne ansatte også har lavere timepris enn innleide konsulenter økes kostnadseffektiviteten ytterligere.

Kjøp av varer og tjenester

Kjøp av varer og tjenester utgjør i 2025 ca. 30 % av selskapets totale driftsutgifter, og faller mot 22 % mot slutten av perioden. Varer og tjenester kan igjen deles opp i underkategorier. De største postene er da:

Energi, som utgjør ca. 1/3 av vare og tjenestekjøpet, eller i overkant av 6 % av de totale driftsutgiftene. Dette er kostnader som i all hovedsak medgår til rensing og transport av vannet. Det kan være noe potensiale for energieffektivisering, men ikke av vesentlig grad.

Kjemikalier, som utgjør i underkant av 1/3 av vare og tjenestekjøpet, eller i overkant av 5,5 % av de totale driftsutgiftene. Dette er også kostnader som er direkte knyttet til rensing i vannbehandlingen. Basert på anleggenes pressede kapasitet er det ikke funnet rom for optimalisering av kjemikaliebruk med hensyn på kostnadseffektivitet.

Vedlikehold, som utgjør ca. 1/3 av vare og tjenestekjøpet, eller i overkant av 6 % av de totale driftsutgiftene. Dette er vurdert å være noe lavt, og vi har over tid opparbeidet oss store vedlikeholdsetterlep. Det jobbes med å bedre nøkkeltall for å vurdere denne posten. Selskapet fokuserer på å optimalisere og effektivisere vedlikeholdsarbeidene samtidig som man fornyer store deler av anleggene ved investering i nye og større anlegg for økt kapasitet.

Administrasjonskostnader utgjør i overkant av 1/3 av vare og tjenestekjøpet, eller i overkant av 10 % av de totale driftsutgiftene. Dette innbefatter IKT kostnader, kontorkostnader, konsulenttjenester og transporttjenester. Også innen dette området jobbes det med å bedre nøkkeltall og å forbedre identifisering av kostnader for å styrke kunnskapsgrunnlaget for kostnadseffektivisering.

Besparelser innarbeidet i grunnlaget

Basert på eiernes forventninger fra eierne om en kostnadsreduksjon på 0,5 % er det innen posten kjøp av varer og tjenester videreført fra forrige økonomiplan en besparelse på 1 %, som må effektiviseres ved økt effektivitet. I tillegg er det innarbeidet et konkret innsparingskrav på administrasjonskostnader på 2 M nok.

Prioritet	Tiltak	2024	2025	2026	2027	2028
1	Redusert adm. utgifter	2000	2000	2000	2000	2000
2	1 % drifts- og vedlikeholds effektivisering	2560	2560	2560	2560	2560

Redusert administrative utgifter reduserer i stor grad bruk av konsulentbruk. Dette er spesielt innen området administrasjon og ledelse, samt innen IKT området. I tillegg noen mindre reduksjoner i andre deler av organisasjonen.

Som driftseffektivisering er det videreført et generelt kutt tilsvarende 1 % i de vannmengdevariable kostnadene både for vann og avløp. Det er forutsatt at man skal klare å hente inn dette ved drifts- og vedlikeholdseffektivisering.

Kapitalkostnader

Utviklingen i kapitalkostnader er selskapets store utfordring. I 2025 er disse forventet å utgjøre om lag 50 % av selskapets totale driftsutgifter, mens de er gradvis økende til 63,6 % i 2028. Selskapets store investeringsbehov er avgjørende for denne utviklingen. Det å sikre god kontroll og styring av disse investeringene vil ha høyt fokus i selskapet, og er av avgjørende karakter. Selskapet er også, som følge av dette, veldig renteutsatt og renteutviklingen ligger i stor grad utenfor selskapets kontroll.

Bærekraftig virksomhet

Samfunnet står foran store miljøutfordringer. Vår tjenesteproduksjon er en forutsetning for at samfunnet skal fungere, men må gjennomføres med minst mulig samfunnsbelastning. Kretslopstankegangen skal være styrende for virksomheten.

Miljøkriterier i anskaffelser og investeringsprosjekter

NRVA står foran store investeringsprosjekter, og selskapet har bærekraftig virksomhet som et strategisk mål. Bærekraft i anskaffelser er derfor et sentralt område innenfor selskapets aktivitet.

Med virkning fra 01.01.2024 ble det vedtatt en endringsforskrift i anskaffelsesregelverket som pålegger minimum 30 % vektning av klima- og miljøkriterier i offentlige anskaffelser. NRVA har etablert en enhetlig praksis for verdisetting av klima- og miljømål som sikrer en ønsket balansering av miljømessig og økonomisk bærekraft

For å sikre god miljøeffekt av investeringene i hele tiltakets levetid, skal miljø tillegges vekt under hele prosjektutviklingen, fra behovsidentifikasjon til driftsatt tiltak. Utredninger skal bygge sine miljøvurderinger på levetidsanalyse av karbonfotavtrykket - LCA. I tillegg til analyse av livssyklusstandene - LCC. I utredninger og anskaffelser skal klimabelastning og oppnådd klimanytte, så langt det er mulig, beregnes i CO₂-ekvivalenter.

Besluttet merkostnad for å oppnå redusert karbonfotavtrykk, skal som hovedregel ha positiv samfunnsøkonomisk nytte. Som faktor for beregning av samfunnsnyttens benyttes Finansdepartementets karbonprisbane for samfunnsøkonomisk analyse (for ikke-kvotepliktig utslipp).

God humankapitalforvaltning

I god humankapitalforvaltning legger vi en god forvaltning av våre ansatte. Med stadig økende oppgaveportefølje ser vi også en stadig økende grad av arbeidsbelastning. Vi har også en arbeidsstokk der 18 % av de ansatte er over 60 år. Mange av disse besitter en kompetanse vi er helt avhengig av med hensyn på de oppgaver selskapet står overfor. Det å sikre at disse står i jobb vil være en viktig oppgave, sammen med at vi må skolere våre ansatte, og sikre at vi har en samlet kapasitet som samsvarer med selskapets oppgaver. Vi vil selvsagt måtte kjøpe en del kompetanse og kapasitet, men i et presset rådgivermarked er egne ansatte en viktig forutsetning for å klare gjennomføringen av selskapets prosjektportefølje kostnadseffektivt med god kontroll og riktig kvalitet.

Strategiske grep i Økonomiplanperioden

Styrking av planverket

De senere år er planverket styrket. På denne måten styrkes den helhetlige prioriteringen og styringen av selskapet for å sikre mer kostnadseffektive tjenester til det beste for innbyggerne i våre eierkommuner. Vi vil i løpet av denne perioden kontinuerlig bedre rutiner for revidering av de ulike planene.

Sette selskapet i stand til å gjennomføre og overta de store investeringer selskapet står ovenfor.

Nedre Romerike vann- og avløpsselskap IKS står ovenfor 4 store utbyggingsprosjekter.

- Bygging av ny fabrikk for slambehandling (Krogstad)
- Bygging av ny/utvidet fabrikk for rensing av avløpsvann (RA2)
- Bygging av ny/utvidet fabrikk for produksjon av drikkevann (Hauglifjell)
- Etablering og forsterkning av indre ring (Økt distribusjonskapasitet)

Dette medfører store og tunge investeringer, som vi må evne å gjennomføre til riktig pris, tid og kvalitet. I tillegg må selskapet klargjøres for å kunne overta disse nye anleggene, og sikre en god forvaltning av disse i hele anleggenes levetid.

Driftskostnadene for de anlegg som bygges vil i løpet av sin levetid være betydelig høyere enn investeringskostnadene. Det å sikre en god og effektiv forvaltning, drift og vedlikehold av disse anleggene vil være avgjørende for å sikre fremtidig gode og kostnadseffektive tjenester for eierkommunenes innbyggere.

Utvikling av tjenestekvaliteten gjennom økonomiplanperioden.

Nedre Romerike vann- og avløpsselskap IKS deltar fast i prosjektet «bedreVANN» i regi av interesseorganisasjonen Norsk Vann. Dette er et benchmarkingsprosjekt hvor deltagerne undersøker og kvalitetssikrer egne resultater, og sammenligner seg med interkommunale selskaper. NRVA IKS sine resultater for 2018 til 2022, samt forventninger for perioden 2028 og 2030 er vist nedenfor:

År	Standarden på selskapets avløpstjeneste		
	Overholdelse av renskrav	Slamhåndtering	Overløpsutslipp nett
2018	Grønn	Grønn	Grønn
2019	Rød	Grønn	Grønn
2020	Rød	Grønn	Grønn
2021	Grønn	Grønn	Grønn
2022	Grønn	Grønn	Grønn
2028	Gul	Grønn	Grønn
2030	Grønn	Grønn	Grønn

Grønn – god standard

Rød – dårlig standard

Gul – Mangelfull standard

Som det fremkommer av tabellen ovenfor overholdt vi ikke renskravene i 2019 eller i 2020, men disse ble overholdt i 2021. Vi nærmer oss kapasitetsgrensene for forbehandling, forsedimentering, biologiske rensing, ettersedimentering og slambehandling. Vi må derfor raskt i gang med ombygginger og utvidelser av anleggene. Det er derfor antydnet at vi ligger i gult område med hensyn på overholdelse av renskravene i 2028, mens vi er tilbake på grønt i 2030 forutsatt at vi gjennomfører tiltak i henhold til forslag til hovedplanen 2024-2039. Dette for å signalisere at det vil bli krevende å overholde renskravene i perioden mens anlegget er

under kontinuerlig utbygging samtidig som eksisterende anlegg er nær ved å være overbelastet. Det vil også kreve tiltak ut over de som er innarbeidet i hovedplanen.

År	Standarden på kommunens vannforsyningstjeneste				
	Hygienisk betryggende vann ¹	Bruksmessig Vannkvalitet ²	Leverings-sikkerhet ³	Alternativ Forsyning ⁴	Vanntap eget nett ⁵
2018	Grønn	Grønn	Grønn	Gul	Grønn
2019	Grønn	Grønn	Grønn	Gul	Grønn
2020	Grønn	Grønn	Grønn	Rød	Grønn
2021	Grønn	Grønn	Grønn	Rød	Grønn
2022	Grønn	Grønn	Grønn	Rød	Grønn
2028	Gul	Grønn	Gul	Gul	Grønn
2030	Gul	Grønn	Grønn	Grønn	Grønn

Grønn – god standard

Rød – dårlig standard

Gul – Mangelfull standard

- 1) God: Alle innb. forsynes fra vannverk med god hygienisk kvalitet og to uavhengige hygieniske barrierer
- 2) God: Alle innb. som forsynes får vann som overholder drikkevannsforskriftens krav til pH og farge
- 3) God: Buffer ved stans i vannproduksjon $\geq$ 24 timer og 0 timer avbrudd i vannleveranse. Dårlig: Buffer $<$ 10 timer/avbrudd $>$ 0,5 timer/person
- 4) God: Alle innb. kan forsynes av alternativ kilde/vannverk med god kvalitet. Dårlig: $>$ 5000 innb. mangler/har dårlig alternativ forsyning
- 5) God: Vanntap i eget nett $<$ 5 %. Dårlig: Ledningsfornyelse $<$ 1 % og vanntapet i eget nett $>$ 15 %

Rapportene finnes på www.bedrevann.no – BedreVANN.

Som det kommer frem av tabellen ovenfor forventer vi å bevege oss fra god standard til mangelfull standard i 2028. Endringen skyldes ikke en svekket vannbehandling i forhold til i dag, men en omdefinering av hva som er «god standard». Omdefineringen av «god standard» har fremkommet gjennom arbeidet med utviklingsplan for vannbehandlingen. NRVA må bygge en høyere sikkerhet i renseprosessene (barrierehøyde) for bakterier, virus og parasitter enn det som er lagt til grunn ved dagens benchmarking. Økt krav til sikkerhet i renseprosessene begrunnes i at Glomma har vesentlig dårligere råvannskvalitet enn mange av de øvrige råvannskildene i ovennevnte sammenligning.

Rapporten peker på «mangelfull standard» på leveringssikkerhet og alternativ forsyning. Dette gjelder inntil tilstrekkelig utveksling mot Oslo er på plass. Reservevannskapiteten er ikke fullverdig før 2030. Ved fullstendig bortfall av egen vannproduksjon i perioden frem til 2030 må det påregnes tidvise restriksjoner eller kokeanbefaling som følge av at Bergstjern og Nordbysjøen må tas i bruk.

Viktige oppgaver i planperioden

Bygging av fabrikk for slambehandling og produksjon av biogass

Etablering av produksjonsanlegg for biogass er en oppfølging av representantskapets vedtak i sak 19/01/03 da det ble besluttet å bygge et regionalt biogassanlegg i Krogstad Miljøpark med en kostnadsramme på kr 803 000 000 i 2019 verdi. Kostnadsrammen prisjusteres årlig

I sak 21/01/05 fattet representantskapet et vedtak der den samlede rammen ble justert til 1 002 000 000,- (Prisjustert pr 3.kv 2020)

Denne justeringen omfatter prisregulering, tillegg for implementering av hydrogen, og oppjustering for ramme av prosess teknisk installasjon.

Prosjektets oppdaterte kostnadsramme prisjustert per Q4 2023 kr. 1 245 800 000,-

Forberedelse til driftsfasen

Biogassanlegget på Krogstad vil igangsette prøvedrift i 2025, mens første ordinære driftsår vil være 2026. Det er behov for å forberede oppstartsfasen og overgangen til driftsfasen. NRVA har derfor opprettet et isolert kostnadsområdet for dette arbeidet, som håndteres som et eget selvkostområde.

Bemanning

Det er allerede i 2024 ansatt en ressurs for den fremtidige driften av anlegget. Oppbemanning til håndteringen av driften vil fortsette i 2025. Det er ansatt en produksjonsleder, som skal følge utbyggingen og montasje av anlegget. Dette for å lære seg prosessen og dets oppbygning, før man går over i en driftsfase. I løpet av 2024 og 2025 vil det ansettes 4 driftsoperatører til driften av anlegget. I tillegg er det identifisert behov for en automatiker.

Utvidelse av Avløpsrensaneanlegget, RA2 og Vannbehandlingsanlegget (Hauglifjell)

Utbyggingen av disse to prosessanleggene er viktige oppgaver som skal gjennomføres i perioden. Prosjektene er i litt ulike faser, der utbyggingen av RA2 er i oppstartsfasen, mens utvidelsen av Hauglifjell er på vei inn i forprosjektfasen. Begge utbyggingene genererer høy aktivitet.

I risikovurderinger av prosjektene er begrensninger og tap av kompetanse i egen organisasjon identifisert som viktige risikofaktorer. Dette er hensyntatt ved bemanningsplanleggingen for selskapet, og medfører at vi har innarbeidet dublering av sårbar kompetanse. I vurdering av etablering av dublert kompetanse har også nedtrapping av kompetanse ved utfasing av prosjektporteføljene vært en viktig faktor, slik at man ikke blir sittende på en overkapasitet når prosjektene fases ut. Det er derfor i planforslaget innarbeidet 6 stillingshjemler knyttet til prosjektgjennomføring.

Fokus og kvalitet på forvaltning, drift og vedlikehold

Selskapet har nå veldig god oversikt over utbyggingsbehovene basert på selskapets utviklingsplaner for sine prosessanlegg og for distribusjonssystemet. For å sikre en like god oversikt over drifts- og vedlikeholdskostnader er det en prioritert oppgave å få etablert gode vedlikeholdsplaner. Det er derfor prioritert å videreutvikle og styrke selskapets planverk.

Selskapet står også foran store utbygginger, og har en unik mulighet til å bygge opp en god dokumentasjon av selskapets fremtidige anlegg. Det vil derfor i planperioden prioriteres å rigge selskapet med hensyn på å sikre en god forvaltning, drift og vedlikehold av de fremtidige anleggene.

Dokumentasjonsprosjektet

NRVA gjennomfører et prosjekt for å bedre anleggsdokumentasjonen, herunder FDV (forvaltning, drift og vedlikehold) dokumentasjonen, og hvordan vi nyttiggjør oss av dokumentasjonen. Dette prosjektet skal forenkle oversikten, og sikre eierskap gjennom oppdatert dokumentasjonen. Forprosjektet er nå ferdig gjennomført, og det forventes oppstart av implementering av delprosjekter i fortløpende utvikling av området gjennom planperioden.

Styrke selskapets planverk

Vedlikeholdsplaner

Selskapet har de siste årene jobbet systematisk for å øke vedlikeholdsinnsatsen og strukturere det daglige arbeidet. Vedlikeholdsplaner er et viktig tiltak for å videre styrke det strategiske/planmessige vedlikeholdet.

Vedlikehold- og utviklingsplaner for eiendomsmassen

Selskapet besitter en del eiendomsmasse. For å sikre en god forvaltning, og i større grad ha kunnskap om vedlikehold- og utviklingsbehov for disse vil planverket for forvaltning av disse styrkes. Dette vil også bedre muligheten for å vurdere kostnadseffektiviteten rundt forvaltningen av eiendomsmassen.

Maskinforvaltningsplan

Selskapet besitter et betydelig antall maskiner og kjøretøy. Selskapet har i dag en utskiftningsplan for disse. Denne planen vil bli utviklet til en maskinforvaltningsplan, der man også i større grad legger til rette for en utvikling av maskinparken basert på kostnadseffektivitet og helhetlige behovsvurderinger. Videre vil planen bygge opp under målsetninger i klima og energiplanen, herunder vurdere hvordan man skal dreie maskinparken bort fra fossile drivstoff.

Klima og energiplanen

Som et tiltak for å imøtekomme kravet for det grønne skiftet og klimanøytralitet, har NRVA flere planer om klimatiltak. Herunder etablering av solceller og varmepumpeanlegg. Vi vil imidlertid styrke dette gjennom et målrettet arbeid der vi danner et grunnlag for å nå målet om klimanøytralitet.

IKT-strategien (Forvaltningsplan IKT)

IKT er en viktig del av hele virksomhetens virke. For å imøtekomme de kontinuerlige endringer innen IKT, må kompetanseplaner og rollebeskrivelser løpende tilpasses. Selskapet har i dag en IKT-strategi, men den vil i løpet av planperioden revideres. Planen skal redusere sårbarhet med ny løsning, og sikre en helhetlig utvikling av IKT-området for selskapet.

Sikring av digitale data og tjenester

NRVA er sertifisert og følger Ledelsessystemer for informasjonssikkerhet, ISO 27001

Vi benytter i dag utstrakt bruk av soneinndeling i vårt datanettverk. Enkelte soner har ingen kontakt med internett som f.eks. Driftssystem 800xA og adgangskontroll. Vi skiller soner fra hverandre for å synliggjøre trafikk mellom soner og åpner kun for ønsket trafikk. I utgangspunktet er det stengt for all trafikk mellom soner og til/fra internett.

All aktivitet mot internett blir logget i vår brannmur. I tillegg logges aktivitet i våre servere.

Vi vil fortsett å ha fokus på sikring av våre digitale data, og optimalisere våre sikringstiltak i den kommende planperioden.

Strategisk databehandling (Big Data)

Strategisk Databehandling skal sikre innsamling og konsolidering av virksomhetskritiske data fra ulike kilder som skal gi bedre kvalitet, innsikt og mer effektiv rapportgenerering. Prosjektet er en analyseplattform som skal ivareta virksomhetens krav til mer effektiv prosessering og håndtering av data, basert på et utvalgte datakilder.

Strategisk mål og visjon for strategisk databehandling er forankret i overordnet selskapsstrategi som skal være fremtidsrettet, innovativ og samlende for virksomheten i NRVA, for å sikre god kontroll og hvordan vi bruker våre data.

Organisasjonsutvikling

Vi går nå inn i en periode med betydelig høyere investeringsnivå enn Utviklingsavdelingens kapasitet tilsier. På sikt vil man imidlertid være nede igjen på et investeringsnivå som samsvarer med egen kapasitet. Basert på denne forventningen er det vurdert som hensiktsmessig å løse kapasitetsutfordringen ved kjøp av ekstern kapasitet.

Det vil allikevel prioriteres å ha egne hovedprosjektledere for hvert prosjekt, men å kjøpe inn ekstern støtte til prosjektlederne for å øke kapasiteten. Primært vil kjøp av ekstern kompetanse bli benyttet i de største prosjektene, samt spisskompetanse som ikke vurderes hensiktsmessig å besitte i egen organisasjon. Modellen benyttes i dag i prosjekt biogass der prosjektet ledes av et team bestående av interne og eksterne ressurser med klar oppgavefordeling.

Uavhengig av organisering av prosjektadministrasjonen vil gjennomføring av en årlig prosjektportefølje, i størrelsesorden 1 mrd. kroner med tjenestekjøp fra et begrenset leverandørmarked, utgjøre en risiko. Det er sannsynlig at risikoen øker når flere aktører, som blant annet Oslo kommune, også står foran store investeringer i samme marked.

NRVA vil, for å redusere risiko, vurdere om det er hensiktsmessig å inngå langsiktige avtaler for å sikre kritisk kapasitet og kompetanse til prosjektgjennomføringen.

Organisasjonsutvikling er et kontinuerlig arbeid, og det er i planperioden tatt høyde for en midlertidig oppbemanning for å møte den omfattende oppgaveporteføljen selskapet står ovenfor.

Bemanningsutvikling, antall årsverk

Avd.navn	årsverk				
	2024	2025	2026	2027	2028
Ressursgruppe drift	10	11	12	12	12
<i>Lærling/Trainee</i>	0	1	1	1	1
Gruppe vann, Drift	18	18	19	19	19
<i>Lærling/Trainee</i>	2	2	2	2	2
Gruppe avløp Drift	19	20	23	23	23
<i>Lærling/Trainee</i>	2	2	2	2	2
Gruppe Elektro, Drift	11	12	12	12	12
<i>Lærling/Trainee</i>	2	2	2	2	2
Gruppe plan, Utvikling	13	15	15	15	15
<i>Lærling/Trainee</i>	0	0	0	0	0
Gruppe prosjekt utvikling	16	17	17	17	17
<i>Lærling/Trainee</i>	1	0	0	0	0
Gruppe Noranalyse	7,5	7	7	7	7
<i>Lærling/Trainee</i>	1	1	1	1	1
Gruppe Anlegg	5	5	5	5	5
<i>Lærling/Trainee</i>	0	0	0	0	0
Gruppe Eiendom	9	9	9	9	9
<i>Lærling/Trainee</i>	0	0	0	0	0
Gruppe IKT	6	6	6	6	6
<i>Lærling/Trainee</i>	1	1	1	1	1
Stab	4	6	7	7	7
<i>Lærling/Trainee</i>	0	0	0	0	0
Administrasjonsavdelingen	10	11	11	11	11
<i>Lærling/Trainee</i>	0	0	0	0	0
Totalt	136,5	145	151	151	151

Det er i 2024 lagt inn en økning på 1 ansatt i ressursgruppa. Dette er en ny operatør/driftsleder i forhold til etableringen av Krogstad slambehandlingsanlegg. Dette er videre i 25 lagt til ytterligere en ansatt i drift avløp med hensyn på idriftsettelse av biogassanlegget på Krogstad.

I plangruppa er det innarbeidet økning på en ansatt i 2024. Dette er i realiteten kun flytting av avdelingsleder utvikling fra gruppe prosjekt til gruppe plan.

Prosjekt er i prinsippet økt med to ansatte i 2024 som følge av den stadig økende prosjektporteføljen, og ytterligere økning med en ansatt i 2025 av samme årsak.

I administrasjonsavdelingen er det for tiden en vakant stilling som foreløpig ikke er planlagt besatt, og lønnsmidler til denne stillingen er ikke innarbeidet i planforslaget.

Driftsbudsjettets økonomiske rammer

Lønns- og prisvekst

I forbindelse med utarbeidelse av økonomiplanen er det knyttet usikkerhet til lønns- og prisvekst. Det er på tidspunktet vi utarbeider denne begrenset med prognoser man kan legge til grunn. Koronapandemien og krigen i Ukraina har i de senere år ført til en ekstraordinær prisvekst. Det forventes en korrigering av nivået og selskapet legger SSBs prognoser til grunn. Dersom den lønns- og prisveksten som er lagt til grunn for økonomiplanen viser seg å ikke treffe, vil man i fremtidig budsjett og økonomiplaner korrigere for dette, men selskapet mener det er riktig og legge realistiske forventninger til grunn for økonomiplanen.

Prisvekst

Økonomiplanen legger SSBs Konjunkturtendenser. Denne er pr 08.03.2024 sist oppdatert desember 2023, og inneholder kun prognoser til og med 2026. Vi har videreført 2026 ut perioden.

Tabell 1 Utvikling i Konsumprisindeksen, SSBs Konjunkturtendenser

	2025	2026	2027	2028
Konsumprisindeksen (KPI)	2,60 %	2,30 %	1,90 %	1,90 %

Tabell 2 Utvikling i Kjerneinflasjon, SSBs Konjunkturtendense

	2025	2026	2027	2028
Kjerneinflasjon (KPI-JAE)	2,80 %	2,40 %	2,00 %	2,00 %

Investeringer er ikke prisjustert, kun oppjustert til Q4 2023 verdi. Det er imidlertid innarbeidet en samlet forventning til prisstigning basert på Kjerneinflasjon (KPI-JAE) Denne fremkommer som egen linje i investeringsbudsjettet, men vil fordeles ut på prosjektene etter behov og faktisk prisvekst.

Lønnsvekst

Det er også signaler som tyder på at lønnsveksten også vil bli høyere for den kommende perioden enn hva man den har vært foregående år. Det er allikevel usikkerhet knyttet til dette. Selskapet har derfor valgt å følge SSBs konjunkturtendenser når vi har fastsatt lønnsveksten.

Tabell 3 Utvikling i årslønn, SSBs Konjunkturtendenser

	2025	2026	2027	2028
Årslønn	3,90 %	4,00 %	3,50 %	3,50 %

Rentenivået

Det er også knyttet stor usikkerhet til renteutviklingen fremover. Det er i økonomiplanen lagt til grunn et rentenivå som baserer seg på tilgjengelige prognoser fra kommunalbanken.

Utviklingen i økonomiplanperioden er basert på følgende forutsetninger, og er benyttet ved samtlige beregninger i økonomiplanen, og ligger noe under SSBs prognoser

Tabell 4 Utvikling i kalkulatorisk renter basert på kommunalbankens prognoser.

	2025	2026	2027	2028
Kalkulatorisk rente	4,50 %	4,42 %	4,39 %	4,35 %

Økonomiplan 2025 – 2028

	Regnskap	Budsjett	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Salgsinntekter	11 221	- 5 574	- 27 166	- 40 497	- 41 734	- 40 747
Refusjoner	438 773	- 514 616	- 545 930	- 640 226	- 740 527	- 833 761
Overføringer		-	-	-	-	-
Andre driftsinntekter	15 282	- 12 400	- 47 200	- 48 239	- 49 197	- 50 169
Sum driftsinntekter	465 276	- 532 590	- 620 297	- 728 961	- 831 458	- 924 676
Lønn inkl. sosiale utgifter	86 867	103 116	112 584	121 059	125 549	130 261
Kjøp av varer og tjenester	124 294	171 879	197 187	197 423	201 174	204 996
Overføringer						
Kalkulatoriske avskrivninger	85 005	133 750	133 369	189 589	235 836	281 253
Andre driftsutgifter	4 506	2 202	2 259	2 311	2 355	2 400
Sum driftsutgifter	300 672	410 947	445 399	510 382	564 914	618 910
Driftsresultat før finansposter	164 604	- 121 643	- 174 897	- 218 579	- 266 544	- 305 766
Renteinntekter	7 409	- 1 000	- 1 000	- 1 000	- 1 000	- 1 000
Renteutgifter	95 726	122 643	175 897	219 579	267 544	306 766
Avdrag på lån	107 732	133 750	133 369	189 589	235 836	281 253
Sum finansposter	196 049	255 393	308 266	408 168	502 380	587 019
Motpost kalkulatoriske avskrivninger	- 85 005	- 133 750	- 133 369	- 189 589	- 235 836	- 281 253
Ordinært resultat	53 561	0	0	0	0	0

Driftstilskudd fra Eierkommunene

Avregning av kostnader til den enkelte kommune baseres på en kombinasjon av PE og levert avløpsmengde, etter en fordeling som fastlegges av representantskapet (50 % vektlegges PE-grunnlaget og 50 % vektlegges målt avløpsmengde). For vann beregnes kostnader til den enkelte kommune basert på vannmengder (m³).

Driftstilskudd er fordelt mellom eierne basert på tidligere års fordelingsbrøk, oppjustert i tråd med prognostiserte mengder, slik at vi i størst mulig grad synliggjør de kostnadene kommunene kan forvente å få.

For vannforsyning blir fordelingen som følger: (Basert på historisk fordelingen)

Alle tall i '000	Budsjett	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Konto navn	2024	2025	2026	2027	2028
Lørenskog Kommune	66 875	67 676	76 404	92 226	108 067
Nittedal kommune	45 726	46 274	52 242	63 060	73 892
Rælingen kommune	26 293	26 608	30 039	36 260	42 488
Lillestrøm kommune	140 895	142 582	160 970	194 304	227 679
Gjerdrum kommune	6 002	6 073	6 857	8 277	9 698

Dette tilsvarer følgende priser pr. m³:

Konto navn	Budsjett	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
	2024	2025	2026	2027	2028
Pris pr m ³ vann	16,42	16,44	18,36	21,92	25,41

For avløpshåndtering blir fordelingen som følger: (Basert på historisk fordeling)

Alle tall i '000	Budsjett	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Konto navn	2024	2025	2026	2027	2028
Lørenskog Kommune	71 655	80 389	92 473	102 108	109 635
Nittedal kommune	8 916	10 003	29 104	32 136	34 506
Rælingen kommune	21 576	24 206	27 601	30 477	32 723
Lillestrøm kommune	126 679	142 119	164 536	181 679	195 072

Dette tilsvarer følgende anslag for avløpspriser basert på 2022 tall.

(NB! Etterkalkuleres basert på faktiske tall)

Konto navn	Budsjett	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
	2024	2025	2026	2027	2028
Pris pr m ³ avløp	3,73	4,06	4,87	5,27	5,56
Pris pr PE	818	900	994	1 077	1 135

* Baserer seg på PE beregning 2021

Investeringsbudsjett

Alle tall i '000

Sektor- område	Utbyggings- tiltak	Prosjekt	Økonomiplan				Ramme	
			2025	2026	2027	2028	Økonomiplan	Prosjekt
VANNFORSYNING								
Produksjon			91 000	496 000	460 000	430 000	1 477 000	
	Økt produksjonskapasitet - Nye R1		91 000	496 000	460 000	430 000	1 477 000	
		Økt kapasitet inntak, forbehandling og råvannspumping, Hamr	30 000	226 000				
		Oppgradering og kapasitetsøkning råvannssystem						115 000
		Økt kapasitet innløp og grovseparasjon	20 700					80 400
		Nye tunneler og fjellhaller	1 300					
		Økt hygienisk sikkerhet	39 000	270 000	460 000	430 000		
Distribusjon			222 000	355 000	440 000	405 000	1 422 000	
	Økt distribusjons- og reservevannskapasitet		140 000	318 000	435 000	385 000	1 278 000	
		Ny fordelings- og pumpestasjon PV2	48 000	76 000				292 000
		Ny parallell ledning PV2 til Isakbekken	10 000					239 000
		Kapasitetsøkning Rælingsåsen inkludert beredskapsbasseng 2	25 000	100 000	200 000	200 000		
		Utskifting risikoledning Sandbekken til Sørliahvna	35 000	1 000				122 000
		Ny ledning Haneborgåsen	5 000	80 000	80 000			
		Ny tilknytning Oslo	5 000	10 000	45 000	45 000		
		Utskifting risikoledning Bråteveien til Haneborgåsen	2 000	10 000	20 000			
		Ny fordelings- og pumpestasjon Hvam	5 000	40 000	80 000	80 000		
		Ny ledning Skedsmovollen, PV12 til Hvam	5 000	1 000	10 000	60 000		
	Enkeltprosjekter		82 000	37 000	5 000	20 000	144 000	
		Utskifting risikoledning Slattum til Strøm Bru	81 000	35 000				237 000
		Ny pumpestasjon PV3 og ledning Hovinbakken til Merkja	1 000	2 000	5 000	20 000		
Rammetiltak Vannforsyning			15 000	10 000	17 000	10 000	52 000	
		Vannverksdammer	5 000	-	7 000	-	12 000	
		Innkjøp og mindre investeringer	10 000	10 000	10 000	10 000	40 000	
Vannforsyning			328 000	861 000	917 000	845 000	2 951 000	
AVLØPSHÅNDTERING								
Avløpsrensing			537 000	394 000	380 000	251 000	1 562 000	
	Økt renskapasitet - Nye RA2		537 000	394 000	380 000	251 000	1 562 000	
		Økt kapasitet i dagens biotrikk	9 000	1 000				60 700
		Nye tunneler og fjellhaller	380 000	101 000				
		Ny Forbehandling	30 000	100 000	170 000	74 000		
		Nytt biotrikk med etterbehandling	40 000	140 000	150 000	150 000		
		Ny slamhåndtering	55 000	3 000	3 000			145 000
		Ventilasjon og luktreduksjon	17 000	4 000	28 000	27 000		160 000
		Utomhusiltak Ruth Maiers gate - Kaldt lager, G/S-veg		20 000	13 000			
		Nytt utløp til Nitelva	6 000	25 000	16 000			
Avløpstransport			1 000	-	-	-	1 000	
	Økt transportkapasitet		1 000	-	-	-	1 000	
		Oppgradert transportsystem PA1 til RA2	1 000					
Slambehandling			211 000	92 000	-	-	303 000	
	Økt ressursutnyttelse		211 000	92 000	-	-	303 000	
		Nytt biogassanlegg i Krogstad Miljøpark	211 000	92 000				1 246 000
Avløp			749 000	486 000	380 000	251 000	1 866 000	
Fellestjenester			14 000	3 000	31 500	8 000	56 500	
		Eiendomsmasse Ruth Maiers gate	-	-	25 000	5 000	30 000	
		Maskinforvaltning	6 000	3 000	6 500	3 000	18 500	
		Innkjøp og mindre investeringer	-	-	-	-	-	
		Økt utnyttelse av solenergi - Rammetiltak	8 000				8 000	
Sum investeringsprosjekter NRVA			1 091 000	1 350 000	1 328 500	1 104 000	4 873 500	
Forventet prisvekst (KPI-JAE)			77 461	186 300	152 778	149 040	565 579	
Sum Investeringer			1 168 461	1 536 300	1 481 278	1 253 040	5 439 079	-

Usikkerhet i plangrunnlaget

Investeringsplanen baserer seg på hovedplan for avløp 2024 - 2039 samt utviklingsplanene for selskapets anlegg. Det presiseres at disse planenes anslag over kostnader tilknyttet de tiltak som ikke er satt i planfase er overslagsmessige og beheftet med stor usikkerhet. Etter hvert som prosjektene blir mer konkretisert, vil kostnadene gradvis bli sikrere.

NRVA - Investeringsbudsjett	Budsjett	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Alle tall i '000	2024	2025	2026	2027	2028
Investeringer i varige driftsmidler	1 210 714	1 168 461	1 536 300	1 481 278	1 253 040
Kjøp av aksjer/andeler i KLP	420	450	450	450	450
Sum investeringer	1 211 130	1 168 910	1 536 750	1 481 728	1 253 490
Finansiering:					
Bruk av lånemidler	1 210 714	1 168 461	1 536 300	1 481 278	1 253 040
Salg av Anleggsmidler / fast eiendom					
Tilskudd og refusjoner vedr. investeringer					
Bidrag fra årets driftsbudsjett/-regnskap	420	450	450	450	450
Netto avsetninger					
Sum finansiering:	1 211 130	1 168 910	1 536 750	1 481 728	1 253 490
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0

Finansiering

Investeringene forutsettes lånefinansiert som beskrevet nedenfor.

Alle tall i '000	2024	2025	2026	2027	2028
Lånesaldo IB	2 286 334	3 206 385	4 241 478	5 588 188	6 833 629
Ubrukte lånemidler IB	1 095 250	938 336	0	0	0
Sum Avdrag	133 749	133 369	189 589	235 836	281 253
Investeringer	1 210 714	1 168 461	1 536 300	1 481 278	1 253 040
Opptak lån	1 053 800	230 125	1 536 300	1 481 278	1 253 040
Ubrukte lånemidler UB	938 336	0	0	0	0
Lånesaldo UB	3 363 300	4 241 478	5 588 188	6 833 629	6 867 080
Låneramme	4 218 000	4 218 000	4 218 000	4 218 000	4 218 000

Selskapet kan ikke oppta lån uten vedtak i representantskapet. Vedtaket skal identifisere låneopptakets størrelse.

Låneopptak må ikke forveksles med låneramme som er identifiserer hva selskapet maksimalt kan ha av gjeld.